

בס"ד ב' אדר ב' ה'תשע"ו
הדלקת נרות - 17:27
צאת השבת - 18:19
רבנו תם - 19:00
שעון חורף - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שש עשרה - עלון מס' 808
@ השנה נותנים "זכר למחצית השקל" ל"אברהם יגל".
@ ביום רביעי מתחילים "ברכת הלבנה".
@ ביום חמישי ז' אדר ב' לידת ופטירת משה רבנו ע"ה.
@ בשבת הבאה "שבת זכור".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידין: "ויעש חידום" (מלכים א' ז')

פרשת פקודי

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
לחם "זכר מחצית השקל"
לארגון "אברהם יגל"

מעייני הפרשה:

- ← דין וחשבון לחומרים שהשתמשו למשכן.
- ← בגדי הכהונה לכהנים, האפוד והחושן, המעיל הכתונת והמצנפת.
- ← משה מברך ומקדש את המשכן וכליו.
- ← משה מקים את המשכן והקב"ה משרה את שכינתו במשכן.

"אלה פקודי המשכן משיכן העדות אשר פקד על פי משה.. ביד איהמר בן אהרן הכהן"

מילת 'פקודי' יש לה כמה משמעויות בלשון הקודש, אפשר לפרש 'פקודי' מלשון **חסרון** כמ"ש "ונפקדת כי יפקד מושבד", ובית המקדש הראשון נחרב על שעזבו את התורה והשני נחרב על שנאת חינוס. וזהו "ביד איתמר" מלשון **אמירה** דהיינו **דברי תורה** וזה מקדש ראשון, "בן אהרן הכהן" דהיינו אותה שלום ורודף שלום וזה מקדש השני. וגם פקודי זה לשון **זכרון** כמו שאומרים "זכרנו בו לטובה ופקדנו בו לברכה", וזה על בית שלישי **שיבנה בזכות התורה** ואהבת חינוס במהרה **בימינו אמן**.

כל התורה רמוזה ב"בראשית", בראשית-יבוי תורה אהבה בית שלישי ייבנה. (החידוש היומיו)

"אלה פקודי המשכן... אשר פקד על פי משה"
הזוהר הקדוש מקשה: שהרי "אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין", ומדוע מנו את כל הכסף? ומתרץ שבכסף הנמנה על ידי משה רבנו, **שוקה הברכה גם אם הוא מנוי ואינו סמוי מן העין**, ואדרבה בכח גדולת וצדקת משה אין שום סיבה למניעת הברכה.

"בקע ללגלגלה"
בקע אותיות **עקב**. מי שמחזיק עצמו **לעקב**, דהיינו בעונה, זוכה להיות **גלגלת**, דהיינו **ראש**.

"הוקם המשכן"
הוקם זה אותיות **מקוה**, שהמשכן מטהר כמו **מקוה**.
"ויברך אתם משה"
וברש"י, אמר להם: "יהי רצון שתשקרה שכינה במעשה ידיכם" ויש לפרש, שבכל העסקים שהאדם עוסק בהם, גם בענייני גשמיות ופרנסה, **שיהא ניכר בו עבודת הבורא והשראת השכינה**, וזה הפירוש שתשרה שכינה במעשה ידיכם.

"וירא משה... ויברך"
מה ראה? משה ראה את המלאכים שנבראו מן המצוה שקיימו ישראל בהביאם את נדבותיהם למשכן (העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד), והנה הם בעלי שלימות ומדרגה גבוהה ביותר, והבין מזה שהמצוה נעשתה באמת ובתמים "כאשר צוה ה'" מתוך מחשבה קדושה ולכן ברך אותם. (ברכת שמים)

"משיכן העדות"
למה נקרא משכן העדות, מפרש המלבי"ם מפני שהמשכן עצמו היה עדות על כך שכל התרומות שנדבו בני ישראל הלך לעבודת המשכן ולא היתה בזה שום מעילה או גניבה ח"ו, שאם לא כן ודאי לא היתה השכינה שוקה במקום הזה.

"ככל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקודש"
עצם בריאתו של הזהב בעולם הוא רק כדי שישתמשו בו לדברים שבקדושה. (מעינה של תורה)

"ויבצאל בן אורי בן חור עשה"
רמ"ח פעמים נכתב בפרשה לשון עשה כנגד רמ"ח מי"ע שחייב לקיים כל אדם מישראל. (תולדות יצחק)

"מאת אדנים"
מאת אדנים היו במשכן, ומאת ברכות חייב אדם לברך בכל יום, כשם שהאדנים היו יסודות למשכן כך הברכות הם יסודות הקדושה שבאדם. (חידושי הר"מ)
"ותכל כל עבודת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה" (לט, לב).
בעבודת המשכן חל על בני ישראל הכלל "העוסק במצוה פטור מן המצוה", ולא עסקו בשום מצוה אחרת. עכשיו שנסתיימה מלאכת המשכן חזרו בני ישראל לעשות ככל אשר ציווה ה' את משה, כל שאר המצוות. (אמרי שפר)

פינת הניבים והפתגמים
לא היה ולא נברא = אין בו שמץ של אמת.
גמל פורח באויר, לא דבים ולא יער, לא היו דברים מעולם, לא מגיה ולא מקצתה, מגדל הפורח באויר, עורבא פרח.
דוגמה: הספור על השחיתות בעירייה מצוץ מן האצבע, לא היה ולא נברא.
מקור: תרגום מארמית: ישב אחד החכמים לפני ר' שמואל בר נחמני ואמר: איוב לא היה ולא נברא, אלא משל היה [בבא בתרא דף טו עמוד א']. (גיבונון)

הסירו מכשל מדד עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידושי": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

מי רוצה ברכה? ... שיברך

כשסיימו עם ישראל להקים את המשכן, הגיעו וסיפרו זאת למשה בינו, ותגובתו הייתה "ויברך אותם משה". מה בירכס? אומר רש"י בשם המדרש: "יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". וצריך להבין: הקב"ה מצוה את עם ישראל להקים משכן, ולשם כך טרחו ישראל ועמלו זמן ממושך והשקיעו ממון רב. וכי לברכתו של משה הם צריכים כדי שתהיה שכינה? הרי הקב"ה הבטיח שישכון בתוכם. ומיהו זה שאינו רוצה להתברך?... לכן, ברכה באשר היא, חשובה למתברך. ומה בקשר למברך עצמו? גם כאן הקב"ה מתנהג עם האדם מדה כנגד מדה, והמברך את סובביו תמיד במאור פנים ובלב שמח באמת במשחתם, מרוויח שהוא עצמו יתברך מהקב"ה באותה הצורה. גם לכהנים, שנצטוו לברך את עם ישראל באהבה, מבטיחה התורה: "ושמו את שמי (וברכתו) על בני ישראל", כנגד זה הם זוכים להבטחה אלוקית "ואני אברכם". גם כשאצלך עדיין חסר, אל תימנע מלאחל זאת לשני בלב חפץ ועין טובה. שכן הברכה, לעולם אינה מיותרת, תמיד היא מבוקשת ורצויה ואין לדעת מתי היא תביא בכנפיה שפע וברכה למברך ולמתברך. הברכה הגדולה יותר, שתקבל בעצמך כפי מדת הברכה שהענקת לזולת.

"בניד כשתלי זתים" - חינוך

"מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד". במילה משפחה טמונה המילה שמחה, ואות אחת חסרה פ"ה. ובאמת, כל השמחה של הבית תלויה בפה של המשפחה. אז כל היום תפיצו טוב, אתם ילדים טובים, האישה שלי טובה, הפרנסה שלנו טובה, שיהיה לנו יום טוב. כך ילדים גדלים עם ראיית הטוב. אומר "הבן איש חי": בכל פעם שאתם רוצים לומר בבית "אוי", תגידו: "טוב". זו אותה אנרגיה בדיוק, שתיקן בגימטריה 17. כל הורה ימצא לעצמו את הדברים הקטנים, בהם הוא יכול לשמח את ילדיו ולשבור להם את השיגרה המשעממת כל כך. הפתרון לכך הוא "התחדשות", לפעמים די בעפרון צבעוני חדש כדי להאיר את פניו של הילד בבוקר. לפעמים די בטיול קטן בחיק הטבע, מעדן מיוחד לארוחת הערב, ועוד כהנה וכהנה דברים, קטנים אמנם, אך המשמעות שלהם כ"התחדשות" כריעונון חשובה מאד. וטיפ קטן, לסיום, לנו המבוגרים, שהשיגרה הרוחנית שלנו, אף היא נופלת עלינו לעיתים כמעמסה, גם לנו חשובה ההתחדשות, לא פחות מאשר היא חשובה לילדנו.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים עושה רביעית, בחסות "בית הלחם"

מקום מיוחד לנשים בלודי בבית

פרכה והפרכה

כשישנה ומטאכלה זאבן שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, שירו נחת מכל יוצאי חלציהם. ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.

פרכה והפרכה

כבטיה וזהה דויד' על הסיוע לזיכוי הרבים. שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, שירו נחת מכל יוצאי חלציהם. ויתגשמו משאלות ליבם לטובה.

פרכה והפרכה

כשבתיא ישראל מוסאי על הסיוע לזיכוי הרבים שיתברכו ברפואה שלימה, אושר ופרנסה טובה להצלחת אביבית בת שרה ואביחי בן ציפורה וילדיהם ליי'ה בת אביבית ונהוראי בן אביבית

כל הישועות והברכות

לאפרים ויובבד נסימי הייו שתדמו לסעודה הרביעית בליון זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם שיתברכו בכל מילי דמיטב ויתגשמו כל משאלות ליבם. שיזכו באושר ובפרנסה טובה. ויצלחו ובריאות לכל משפחתם וירו נחת מכל יוצאי חלציהם וליווג גוון משוש נשמתו לבנותיהם

פרכה והפרכה ליעקב ודינה אהרונ' שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, שירו נחת מיוצאי חלציהם. ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.	פרכה והפרכה לעקב ודינה אהרונ' שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, שירו נחת מיוצאי חלציהם. ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.	פרכה והפרכה לאופיר בן סיגלית לשמואל בן סיגלית שיצליחו בלימודים ובכל מעשי ידיהם שיעלו במעלות התורה והיראה מתוך בריאות ואושר ויתגשמו כל משאלות לטובה.	פרכה והפרכה לדוד וזינע אלון הייו להולדת הבת מנביית יה"ר שתגדל כאימותנו שרה רבקה רחל ולא, תזכו לחופתה ותצליח בכל דרכיה ומעשיה וברכה לנביאל וזהה יצחק-פור ושולם ודליה אלון שירו נחת מיוצאי חלציהם	פרכה והפרכה כזאג' ורבקה ישר על הסיוע לזיכוי הרבים שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, לזיווג הגון לדוד בן רבקה לרועי בן רונית שיזכו במהרה להקים בית נאמן וכשר בישראל	פרכה והפרכה לישעיה ודליה נסימי שיזכו לפרנסה טובה, רפואה והצלחה לכל ילדיהם, שירו נחת מכל יוצאי חלציהם. ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה.
---	--	---	---	--	--

פרכה והפרכה לדוד ואביטל כהן שיזכו במהרה לזרע קודש בר-קיימא יתברכו ברפואה שלימה, אושר, ופרנסה טובה וברכה למשה ומזל כהן שירו נחת מכל יוצאי חלציהם ויתגשמו כל משאלות ליבם לטובה.	פרכה והפרכה לאנט בת דינה לרגל הולדת הבן יה"ר שיעלה במעלות התורה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות וברכה לידידו היקרים מאור ושירן ביטון שירו נחת מיוצאי חלציהם	פרכה והפרכה לע"נ הצנוע והענו יניש אבוטובל בר רחל ומרדכי ז"ל ז' אדר ב' פקידת שנתו. שימליץ טוב בעד משפחתו	פרכה והפרכה לע"נ הצנוע והענו אברהם בן שמחה ז"ל חנה בת רחל ז"ל השבוע פקידת שנתם שימליצו טוב בעד משפחתם	פרכה והפרכה למשפחות ועלני ונסימי היקרות צוות העלון "אברהם יגל" משתתף בצערכם בפטירת אשת החסד הצנועה והענוה מרים ועלני ז"ל בת גולשן ובבאי בנימין ז"ל שנפטרה השבוע כז' אדר א' הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער	פרכה והפרכה למשפחת בבאי היקרה צוות העלון "אברהם יגל" משתתף בצערכם בפטירת האב הצנוע והענו יחזקאל בבאי בן אסתר ז"ל שנפטר השבוע כז' אדר א' הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער
---	--	---	---	---	--

שבת שלום זמבורד

בריאות והחלמה איתנה: שלמה לארי בן מרים הייו משה נאמן בן מרים הייו אברהם נאמן בן מרים הייו מרדכי עמרני בן רבקה הייו ישראל פרג' רפאל בן מרים הייו יצחק-חי כהן זדה בן פרידה הייו באבאי אבאבי בן מורוורי הייו ליון מלכה בן ריטה ועמרם הייו ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.	לעילוי נשמות: הרה"ג יורם-מיכאל אברג'ל בן דינה ז"ל שם-טוב נאמן בן סולטנה ז"ל לוי לוי בן דוד ורבי ז"ל חיים חייקה טחלוב בן שירין ז"ל גואל רחמני בן שרה ז"ל יוסף דוקרק בן רחל ומשה ז"ל איטו אבוטובל בת שמחה ז"ל מרים יתח בן חנה ז"ל	בריאות והחלמה איתנה: שאל-אליהו כהן בן מזל הייו אילן רפאל פרץ בן אנט הייו ניתאי ביטון בן שירן הייו שרה ביבי לארי בת רבקה מנביית לאה בלק בת מרסל מנביית שרה מוסאי בת סרוור מנביית סיגלית כלימי בת דינה מנביית דינה סינדי בת חוה מנביית	לעילוי נשמות: מרדכי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו
---	---	--	---

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות מעשר כספים

שאלה: אלו הנוהגים להפריש בכל חודש מעשר כספים, האם יכולים לנכות מסכום המעשר דמי פרנסת בנייהם ובנותיהם אשר עמם בבית?

תשובה: חייב כל אדם לתת איזה סכום לצדקה בכל שנה, ומדה בינונית לתת בכל חודש עשירית מכל הרווח של אותו החודש. מבואר בגמרא ובפוסקים, כי מצד הדין אין חיוב על האדם לזון את בניו ובנותיו שהם יותר מגיל שש שנים, ואין החיוב לזון את בניו מעל גיל זה, אלא מדין צדקה, כי הקרוב קרוב קודם, והואיל וכל אדם חייב במצוות צדקה, ממילא עליו לזון את בניו ובנותיו. אך אם אין לו במה לזון אותם, אינו חייב במזונותיהם מן הדין.

ולפיכך אמרו בגמרא במסכת כתובות (דף נ.), על מה שנאמר בתהלים "אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת", וכי אפשר לעשות צדקה בכל רגע ורגע, אלא דרשו רבותינו שבעיר יבנה, זה הזן את בניו ובנותיו שהם קטנים. כלומר, מי שזן את בניו ובנותיו הקטנים שהם מעל גיל שש שנים, אף שאינו חייב מן הדין לזונם, הרי הוא מקיים מצוות צדקה בכך שהוא זן אותם. וכן כתב רבינו הרמב"ם (פ"י מה' מתנות עניים), שהנותן מזונות בניו ובנותיו שאינו חייב מן הדין במזונותיהם, כדי ללמד אותם תורה ולהדריכם בדרך ישרה, הרי זה בכלל מצוות צדקה.

ולכן כתב המהר"ם מרוטנבורג בתשובה, שיש להקל גם כן לענין מעשר כספים, שיהא רשאי כל אדם לנכות את הוצאות בניו ובנותיו שהם מעל גיל שש, שהרי הוא מקיים בזה מצוות צדקה. ואף שהגאון חיד"א כתב לחלוק על המהר"ם מרוטנבורג, משום שעל פי הקבלה יש חיוב גמור במצוות מעשר כספים דווקא. ועוד שמבואר בפוסקים שדוקא מצוה שלא היתה יכולת לקיימה מבלעדי מצוות מעשר, מותר לקיימה ממצוות מעשר, אבל דבר שהיה נעשה גם בלאו הכי, כגון מזונות בניו ובנותיו, אין להשתמש במצוות מעשר לצורך אותו הדבר. אולם מרן הרב זצוק"ל כתב לחלוק על דברי הגאון חיד"א בזה, והעלה שהעיקר להלכה כדעת המהר"ם מרוטנבורג, שמוותר להשתמש במצוות מעשר לצורך מזונות בניו ובנותיו, ואף שכיום על פי תקנות הרבנות הראשית לישראל חייב כל אדם לזון את ילדיו עד גיל חמש עשרה שנים, מכל מקום אין זה מונע ממנו לתת מעות אלו ממצוות מעשר. אולם מי שנהג כבר לתת מעשר כספים, נכון שיעשה "התרת נדרים" בפני שלשה על מה שנהג עד כה שלא להשתמש במצוות אלו לצורך מזונות ילדיו, ומעתה ואילך יתנה בפירוש שהוא נותן ממצוות מעשר גם לצרכים אלו.

ולסיכום: הנוהג לתת מעשר כספים, רשאי לנכות מדמי המעשר את הוצאות בניו ובנותיו שהם למעלה מגיל שש שנים. ומכל מקום מי שנהג עד כה לתת מעשר כספים אך ורק לעניינים אחרים, מה טוב שיעשה התרת נדרים על מה נהג עד כה לתת מעשר לצדקה ממש, ומעתה יוכל לתת ממצוות המעשר לצרכי ילדיו. ופשוט שכל זה הוא דוקא במי שמחנך את ילדיו על ברכי התורה ממש, שאז יש מקום לומר שמקיים בזה מצוות צדקה, אבל אם בניו לומדים במוסדות שאינם של תורה וכיוצא בזה, אי אפשר להחשיב הוצאה כזו כמצוות צדקה כלל. ומי שחננו ה' ויש לו לתת מעות לצדקה מלבד הוצאות בני ביתו, יאחז צדיק דרכו לתת כל המעשר לעניים ולאביונים ולעמלי תורה ולישיבות הקדושות. "ועץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר."

"מכל מלמד" השכלתי..."

כה הדיבור - פרשת פקודי

"וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילים לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך התולעת ובתוך השש מעשה חשב". רואים בפרשה שבכל צעד מקיימים "זה אלי ואנוהו". שמדובר ברוחניות ובקדושה הכל בזהב ופעמים בכסף ובנחושת. ישנו רמז למידת הכסף. ידוע שהכופס עוקר נשמתו ממנו ומקבל נשמה של רשע. בידוע שאסור להסתכל בפניו של הכופס בגלל זה. **וירקעו** אותיות **ויעקרו**. פה ה'זהב' ר"ת **פה** וקצץ" בחרב לשונו את האחר, ומי יכול להגיע לרמות כאלה של כסף. "**פתילים**" זה האדם עם הפתיל הקצר שממהר לבעור. "**ופחי**" רומז לפיו שמוציא רק זבל ועליו נאמר "תוכו כברו". ובא סוף הפסוק "מעשה חשב" דהיינו תחשוב טוב לפני כל מילה... "ויעש בה את אדני פתח אוהל מועד ואת מזבח הנחושת ואת מכבד הנחושת אשר לו..." דהיינו אם אדם בהתחלת הדרך בקדושה, יעבוד קודם כל על מידותיו שנאמר "סור מרע" ולאחר מכן "ועשה טוב". אם היה כעס ומנבל פיו בקללות וכל השאר, תתבונן בעין טובה על האחר ובמקום לקלל יצאת מברך. "**מכבד**" אותיות **מברך** ובסייעתא דשמיא תתקדם מנחושת לכסף ועדיין הנסיונות ממשיכים שנאמר "צַרְפְּתִים כצרוף הכסף". אז שתזדקק הנשמה ותהפוך לזהב וכל זאת על ידי רב מלוה. רואים לצערנו כאלו שחושבים שהגיעו לדרגת **זהב** ולא עבדו על המידות כגון: הכבוד, קנאה ותאוה ובמיוחד שפוחתים את פיהם ומקללים ומרכלים כאילו מהמידות האלה לא צריך לפרוש מהם. אומרת התורה שדוקא מאלה יותר קשה לפרוש במיוחד מהגאוה שהיא הצרה לכל השאר, ופותח פיו שמעיד עליו **זהב** אותיות **הזבל** שמוציא מתוכו. לכן ראוי לעבוד על מידת השתיקה ביותר כמאמר שלמה המלך ע"ה במשלי "גם אויל יחריש חכם ייחשב" אם כך לאויל אז אדם נורמלי מה ייחשב? בודאי שתלמיד חכם שתוכו כבדו. "כל קלעי החצר סביב שש משזר", ישנו רמז ללשון הרע וגם למחלוקת. "**כל**" דהיינו **כל אחד**. "**קלעי**" אותיות **יקלע** למחלוקת, ינוס כל עוד נפשו בו. **כל קלעי החצר סביב**= ס"ת **לריב**. ידוע שגדר של לשון הרע הוא בכמה אופנים כגון: בדיבור, בתנועת יד, עקימת האף, קריצת עין או אנוחה כל שהיא שהצליל מסגיר את העניין. לכן הזהירות רבה שאפילו ברמז נכשלים ומגיעים למקומות מסוכנים. גם אם ראה דבר או יודע דבר ישמור זאת כסוד כמסו ולא יוציאם החוצה. לומדים זאת מהפסוק "ומסך שער החצר מעשה רוקם." **ומסך** אותיות **כמוס** הסוד ומסך רומז לחומות שיש בפה. וישים מסך שחלילה לא ייכשל בעקימת אף או בקריצה. "ושער החצר" זה החומה ששומרת שלא תוציא ידיעות שראית לחצר. אם גם זה לא עוזר ועדיין הלשון פורצת החוצה בא הסיפא "מעשה רוקם" דהיינו תקשור את השערים ותרקום בחבלים ותינצל וכך נאחז כל יהודי בעבותות אהבה. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

בוקר שטוף שמש אחד תופש אותי בקרן רחוב, האברך שאולי דוֹאָק ודורש במפגיע "עשה לי טובה, אתה חייב לשמוע סיפור שהתרחש לפני מספר דקות. אחת השכנות שלי, שמה רוזה כפתורי (שם בדוי לעילא ולעילא) היא טיפוס קפדן וחקרן וסקרן, שלא מאבדת שום נתון סביבתי-קהילתי-משפחתי. ובכן, הגב' כפתורי היא יד ימינו של בעלה המיליונר טוביה כפתורי, יבואן של מכוניות יפניות. מדובר באישה עשירה, אך בעגה הרחובית אחת כזו ש"חופרת" ומתעניינת שלא בדרך הנורמה. היא חיתנה עד היום חמישה מילדיה, ובשבוע הבא תינשא בשעה טובה ומוצלחת בתה הקטנה בוגרת הסמינר".

"לפני חצי שעה נכנסתי לחנותו של 'איציק רהיטים' יהודי מתוק שתמיד עושה מבצעים לחתנים ולכלות ולא מחפש להתעשר. כשנכנסתי התגלה לנגד עיני מפגש סוציו-דרמטי, בין הגב' כפתורי ל'איציק רהיטים'. 'כפתורי מסבירה לו בטוב טעם שהיא חייבת לרהט את הדירה של בתה הכלה, והיא רוצה סחורה גוטע גוטע, הכל עם עץ מלא, עם פורמייקה איטלקית וגימור נורבגי וידיות אוסטרליות. 'איציק רהיטים' מהנהן, "ברוך השם הכל נמצא במלאי".

"אני משלמת במזומן" אומרת גב' כפתורי. "אני מבטיח שהכל יהיה מוכן תוך 48 שעות אומר אדון רהיטים. ואז מתחילה גב' כפתורי בסידרת שאלות מן הבולשת הבריטית: "מי מבטיח לי שהפורמייקה לא תתקלף?" "ואיך אפשר לברר שהפורמייקה היא אכן איטלקית ולא תורכית? והאם דבק המגע של הדלתות בארון היא מהפירמה הכי טובה?" בקיצור, 'איציק רהיטים' עומד כאיש חיל מול מטח השאלות הצפוף, משיב תשובות לא רעות בכלל, ואני בפתח המשרד ניגש לברז ממלא כוס מים, צמא עד ציפורניי, אבל בצימאון של סקרן לא קטן, המצפה לאקסטרא - דרמה שהנה מתחילה לנפנף אברותיה.

ואחרי שגב' כפתורי סיימה את התחקיר היסודי בענין חומרי העץ, הברגים, המסמרים, דבק המגע והידיעות, התיישב 'איציק רהיטים' והתחיל ללחוץ על מתגי המחשבוני. "חכה רגע", מתאוששת כפתורי מהפסקת האש "אני לא זזה מכאן, עד שאני שומעת במו אוזני כמה לקוחות מרוצים שלך. כאלה שקנו חדרי שינה, ארונות, שידות, קולבים. בלי לשמוע חוות דעת של לקוחות... לא עושים עיסקה". 'איציק רהיטים' קפא על מקומו. קליינטית מן הסוג הזה מעולם לא הסתובבה במחוזותיו. הוא הכיר את משפחת כפתורי מן העיתונים, אבל לא חלם שיעשה עמם עסקים. "חוות דעת של לקוחות? את רצינית?" המהם איציק. "רצינית מאד, אני הולכת להשאיר כאן קרוב ל-50,000 ₪".

איציק רהיטים עושה חשבון נפש, וחשבון כיס, אני עומד בצד ומסיים לשתות כבר כוס מים שלישית. כפתורי אוחות בשפופרת הטלפון, ואיציק מפשיר אט אט, מדפדף בקלסר עב כרס, ולוחץ על המתגים. "זו גברת שולמן, קנתה אצלי במהלך השנים ארבעה חדרי שינה". "כן אני מאד מרוצה מהסחורה שלו, וכמובן מהשירות והאחריות. איש נפלא" מעדכנת הגב' שולמן. "והפורמיקה לא נסדקה?" חפרה

כפתורי "לא, לא" מסכמת שולמן. "עכשיו משפחת גבהרד, קנו אצלי שני ארונות" מדווח איציק. "כן גבירתי, קנינו אצלו ארונות לפני שש שנים, בהחלט מרוצים" עונה מיסטר גבהרד מעבר לקו. "ותסלח לי אדוני, הפורמייקה לא נסדקה לכם?" מעמיקה חפור כפתורי. "חלילה וחס" משיב גבהרד. אחר-כך שוחחה עם גב' יצחקי שקנתה ספרייה וכורסאות, והמחמאות המשיכו לזרום. ובכן, השיחות מתנהלות להן בקול רם כי הרמקול של הטלפון המשרדי דולק ואני מאזין משועשע. "נו יש לך חזקה, שלוש דעות חיוביות!!!!" מחייך 'איציק רהיטים', "בואי נסגור עיסקה!". אבל חוות הדעת לא עושות עליה רושם והיא אומרת במפתיע: "תראה איציק רהיטים, עם כל הכבוד אתה זה שחייגת ללקוחותיך... תרשה לי באופן אקראי לחייג ללקוח אחר שלך".

'איציק רהיטים' היה נינוח ופתח את הקלסר. "דברי עם מי שאת רוצה, את הבוחרת". רוזה כפתורי פותחת בשם משפחת כהן. מופיע שם רק מספר טלפון בלי כתובת. "גב' כהן, שלום. אני מדברת מחנות 'איציק רהיטים'. ברשותך רציתי לדעת האם את מרוצה מהריהוט? אני מודאגת שהפורמייקה לא תסדק". מעבר לקו שתיקה של כמה שניות ואז משיבה גב' כהן: "לא קניתי אצלו רהיטים". כפתורי מופתעת. "מה פרוש? יש לך כאן כרטיס לקוח... ויש כאן רשימה של מוצרים...". לאחר כמה שניות משיבה: "לא קניתי. הוא תרם לי הכל... לפני שש שנים קרה לנו מקרה לא נעים... קיבלתי ממני הכל בתרומה". עכשיו היה תורה של כפתורי להיכנס למבוכה. "האם הוא תרם הכל? חדר שינה, ארונות, מיטות ילדים ונוער, ספה שלושה חלקים וארונות מטבח? הכל?". שוב שתיקה מן העבר השני ואז שואלת גב' כהן בקול רועד "אני מדברת עם רוזילה?". הסומק בפניה של גב' כפתורי הפך לחיוורון טרום עילפון. היא צנחה על הכורסא, וביקשה כוס מים. "זאת זיווה?" שאלה כפתורי בקול מתכתי חרישי. "כן רוזה, זאת זיווה אחותך. ועכשיו, מן השמים גלגלו את שיחת הטלפון בינינו, וזו הזדמנות נוראה לומר לך, שבמקום להשקיע זמן וכסף בחקירות מבישות על האם הפורמייקה האיטלקית נסדקת, תעשי חשבון נפש, למה הזנחת את אחותך שנים רבות. גם אחרי שהתאלמנתי מבעלי, חוץ מניחוס אבלים של דקה, לא שאלת מה חסר לי... ומה צריכים היתומים? הפורמייקה אולי לא נסדקת אחותי היקרה, אבל הלב היהודי שלך, טוב לו וכדאי לו שידק, כדי שיכנסו לתוכו חמלה ורחמים. כן, אני מרוצה מאד מן הרהיטים, המהווים עבורי ביטוי של אהבת-חינם מצד יהודי שמעולם לא הכרתי... אבל היה לו לב סדוק ושבור לשאת בעול עם אחותו, בת ישראל". גב' כפתורי טרקה את השפופרת וחצי שניה אחר-כך נמלטה בבושת פנים מן החנות. לחפש כנראה רהיטים שיש להם פורמייקה שעשויה מרחמים. רצתי לשולחן העבודה שלי ובחנתי את הפורמייקה הסדוקה שלו, בעין עצובה ומשועשעת. משפחה היא גרעין קרוב של אנשים אוהבים, אבל גם בתוך המשפחה, אין כמו האהבה והקרבה הקיימות בין אחים. (קובי לוי)